

GRAU EN FISIOTERÀPIA

23123 - NOVES PERSPECTIVES EN L'ABORDATGE DE LA FISIOTERÀPIA DE LES DISFUNCIONS CRANIO-MANDIBULARS

Informació general

- Curs acadèmic 2023/24
- Curs: Quart
- Trimestre: Tercer
- Nombre de crèdits: 4
- Professorat:
  - Juan José García Tirado [<jgarciat@tecnocampus.cat>](mailto:jjgarciat@tecnocampus.cat)

Llengües de docència

- Català

Presentació de l'assignatura

Per a poder cursar aquesta assignatura no s'estableixen requisits previs relacionats amb la superació d'altres assignatures del pla d'estudis.

Els trastorns craniomandibulars tenen una prevalença molt elevada a la població general amb una màxima incidència a l'adolescència i en els adults, especialment relacionada amb el sexe femení (la ràtio d'afectació és aproximadament quatre dones per a cada home). Aquests trastorns poden incloure alteracions relacionades amb les articulacions temporomandibulars, la musculatura del sistema masticatori o zones properes com la regió cervical i el mateix crani. Els símptomes són molt diversos i poden fer referència a dolor articular, sorolls articulars durant la funció mandibular, alteracions de la dinàmica mandibular o limitacions de la mobilitat bucal; dolor tensional en les àrees musculars del sistema masticatori, alteracions de la mobilitat i dolor miofascial cervical i altres alteracions referides a les oïdes (otàlgia, tinnitus, etc.) i el crani en forma de cefalees i dolor orofacial.

Resulta fonamental un abordatge pluridisciplinari per a tractar adequadament aquests trastorns i, per tant, la col·laboració entre els odontòlegs, fisioterapeutes, psicòlegs i metges maxil·lofacials resulta primordial. El paper de la fisioteràpia resulta bàsic i necessita el coneixement anatòmic i biomecànic articular per tal d'aplicar una correcta avaluació funcional. Les tècniques de tractament resulten molt variades: mobilitzacions articulars específiques, tècniques antiàlgiques d'electroteràpia, aplicació de procediments miofascials, indicació d'exercici terapèutic i inclús l'aplicació de tècniques invasives com la punció seca.

L'objectiu d'aquesta assignatura serà introduir àmpliament els alumnes en aquest àmbit del coneixement perquè puguin adquirir els coneixements necessaris i les habilitats procedimentals per a poder avaluar aquest tipus de trastorns i poder arribar a fer un plantejament adequat en el disseny de la intervenció terapèutica des del punt de vista de la fisioteràpia. La impartició de la docència tindrà en compte la perspectiva de gènere i sexe, diferenciant aquelles entitats clíniques o manifestacions clíniques en les quals s'observa una incidència relacionada amb el sexe.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Específica

- RAE12 - Aplicarà la valoració de la funcionalitat, la discapacitat i la salut i la seva classificació internacional, així com els models d'intervenció en fisioteràpia en la seva pràctica assistencial durant els seminaris pràctics.
- RAE14 - Serà capaç d'aplicar els mètodes i procediments manuals i instrumentals de valoració en Fisioteràpia i Rehabilitació Física, avaluant el resultat i la seva efectivitat en una proposta d'activitat docent.
- RAE16 - Elaborarà el tractament fisioterapèutic més apropiat en els diferents processos d'alteració, prevenció i promoció de la salut en les fases de creixement i desenvolupament, aplicant les guies de bona pràctica clínica.

- RAE17 - Serà capaç d'identificar la situació del pacient/usuari a través d'un diagnòstic de cures de fisioteràpia, planificant les intervencions, i avaluant la seva efectivitat en un entorn de treball cooperatiu amb altres professionals en ciències de la salut.
- RAE18 - Aplicarà els mètodes i tècniques específiques referits a l'aparell locomotor (incloent-hi teràpies manuals, teràpies manipulatives articulars, exercici terapèutic) als processos neurològics, a l'aparell respiratori, al sistema cardíocirculatori i a les alteracions de l'estàtica i la dinàmica en els seminaris pràctics.
- RAE19 - Aplicarà mètodes i tècniques específiques que tinguin en compte les implicacions de l'ortopèdia en la fisioteràpia, tècniques terapèutiques reflecteixes, així com altres mètodes la seguretat i l'eficàcia dels quals estigui demostrada segons l'estat de desenvolupament de la ciència, en els seminaris pràctics i les pràctiques acadèmiques externes.

No definides

Continguts

Tema 1. Anatomia i biomecànica temporomandibular:

- Superfícies òssies articulars
- Disc articular
- Elements de contenció capsulars i lligamentaris.
- Vascolarització i innervació articular
- Musculatura masticatoria
- Fisiologia del moviment articular

Tema 2. Disfunció craniomandibular:

- Concepte i epidemiologia
- Classificació de les entitats clíniques articulars
- Classificació de les entitats clíniques miofascials sistema masticatori

Tema 3. Exploració clínica:

- Avaluació del dolor articular
- Avaluació i registre dels moviments mandibulars
- Exploració articular
- Exploració miofascial sistema masticatori

Tema 4. Fisioteràpia en els trastorns craniomandibulars:

- Tècniques manuals de mobilització articular
- Agents físics en el tractament del dolor
- Tècniques de tractament miofascial

Tema 5. Proves diagnòstiques complementàries:

- RMN.
- Tomografia axial computeritzada
- Proves radiològiques

Tema 6. Disfunció craniomandibular i regió cervical:

- Relacions funcionals entre a zona cervical i el sistema masticatori
- Disfunció craniomandibular i postura

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 03 - Salut i benestar

Sistema d'avaluació i qualificació

Aquesta assignatura podrà considerar en la proposta d'avaluació els següents indicadors detallats en la taula:

Sistemes d'avaluació	Sistema d'avaluació	Ponderació mínima	Ponderació màxima
	SE1. Portafolis electrònic	10%	40%
	SE2. Exposició oral	20%	50%
	SE3. Examen	30%	60%
	SE4. Autoavaluació	5%	30%
	SE5. Evaluación entre iguales (2P2) o coevaluación	5%	30%

La còpia total o parcial en qualsevol de les activitats d'aprenentatge significarà un "No Presentat" en l'assignatura, sense opció a presentar-se a la prova de recuperació i sense perjudici de l'obertura d'un expedient per aquest motiu.

Assistència i Normes de conducta

L'assistència a classe sense respectar les normes bàsiques d'higiene i d'uniformitat en el vestit podrà ser sancionada. Durant les pràctiques en classe i especialment, durant les proves d'avaluació, els alumnes no podran dur objectes que puguin interferir en l'execució de les tècniques, com a anells, rellotges, braçalets, pendents llargs, etc. Així mateix, la higiene de les mans serà fonamental, amb unes ungles tallades curtes i netes sense pintar. Donat el caràcter pràctic de les classes i per a facilitar i realitzar d'una manera correcta els procediments palpatoris manuals i l'execució de les proves d'avaluació, serà necessari portar roba adequada com a pantaló curt i top, considerant que en moltes situacions la regió anatòmica avaluada haurà de quedar desproveïda de roba per a poder observar i palpar els relleus anatòmics.

Serà imprescindible complir amb una assistència no inferior al 80% de les hores per a poder aprovar l'assignatura. En cas d'incompliment d'aquesta norma, l'assignatura quedarà suspesa i s'haurà de torna a matricular en el curs acadèmic següent.